

รายวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

รหัสวิชา ว23101 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

เรื่อง คลื่นกลและคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า (2)

ครูผู้สอน

ครุรติรส

พงษาวดาร

ครูวัชรียา

เดชาสิทธิ์

เรื่อง คลื่นกล
และคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า

(2)

ทบทวนความรู้

คลื่นคืออะไร

คลื่นจำแนกได้ก็ประเภท
และด้วยเกณฑ์การ
จำแนกใด

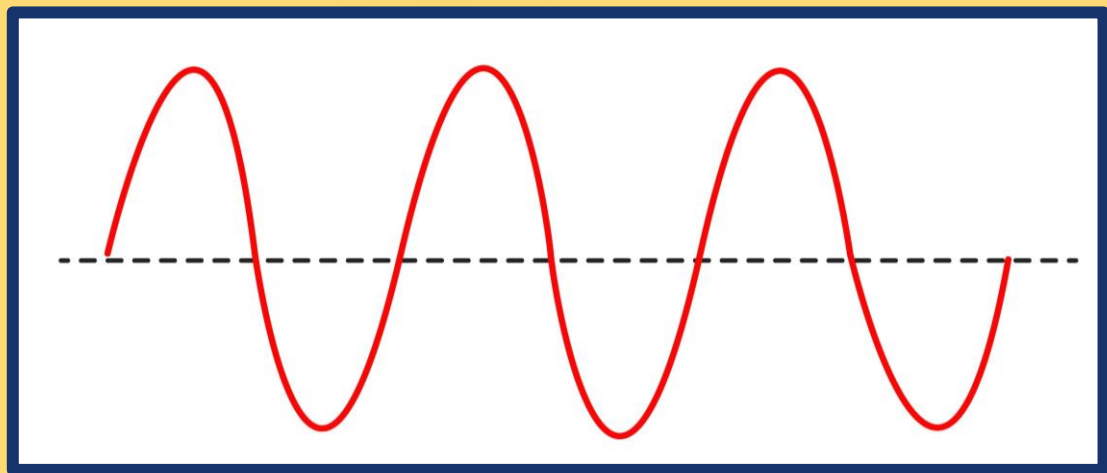

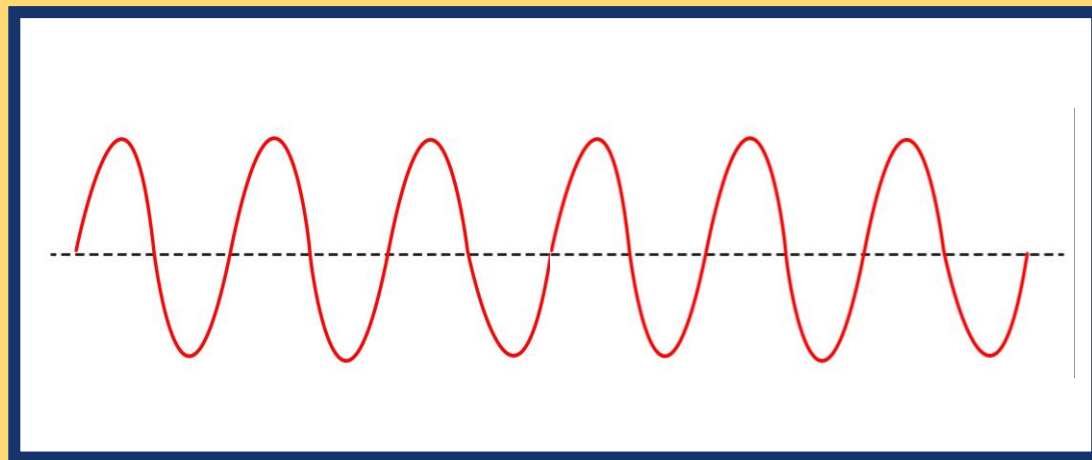
แตกต่างกัน
กันอย่างไร

แตกต่างกันอย่างไร

คลื่นขบวนที่ 1

คลื่นขบวนที่ 2

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บรรยายลักษณะส่วนประกอบของคลื่น
2. อธิบายปริมาณที่ใช้บรรยายคลื่น

ใบกิจกรรมที่ 2

ปริมาณที่ใช้ ในการอธิบายคลื่น มีอะไรบ้าง

ดาวนโหลดใบกิจกรรมได้จาก www.dltv.ac.th

ใบกิจกรรมที่ 2

ปริมาณที่ใช้ในการอธิบายคลื่นมีอะไรบ้าง

จุดประสงค์

สร้างแบบจำลองและอธิบายปริมาณที่ใช้ในการบรรยายคลื่น

วัสดุและอุปกรณ์

1. สปริงแบบพลาสติกหรือแบบขดลวด	1 อัน
2. ไม้เมตร	1 อัน
3. นาฬิกาจับเวลา	1 อัน
4. ด้ายสีแดง	1 เส้น

วิธีการดำเนินการ

ตอนที่ 1 ปริมาณต่าง ๆ ที่ใช้บรรยายคลื่น

1. สืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับความหมายของปริมาณต่าง ๆ ที่ใช้บรรยายคลื่น ได้แก่ สันคลื่น ท้องคลื่น ความยาวคลื่น คาบ ความถี่ แอมพลิจูด และอัตราเร็วคลื่น จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ โดยอาจสืบค้นจากใบความรู้ที่ 2 ส่วนประกอบของคลื่น
2. อภิปรายร่วมกับเพื่อนในกลุ่มเกี่ยวกับปริมาณต่าง ๆ ที่สืบค้นได้ เพื่อให้ได้ข้อสรุปร่วมกัน บันทึกผลลงในใบงานที่ 2

ตอนที่ 2 การบรรยายคลื่นในสปริง

1. วางสปริงบนพื้นราบ ยึดสปริงให้ยาวออกประมาณ 2-3 เมตร ซึ่งเป็นแนวของสปริง กำหนดปลายด้านหนึ่งของสปริงให้เป็นด้าน ก และปลายอีกด้านหนึ่งเป็นด้าน ข ดังภาพ

2. จับปลายด้าน ข ให้อยู่นิ่ง กระตุกปลายของสปริงด้าน ก ไปทางซ้ายและขวาในแนวตั้งฉากกับแนวของสปริง ในเวลาเท่ากัน 2 แบบ คือ กระตุกเป็นช่วงกว้างอย่างต่อเนื่อง และกระตุกเป็นช่วงแคบอย่างต่อเนื่อง ดังภาพ สังเกตลักษณะของคลื่นในสปริง บันทึกผลลงในใบงานที่ 2

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับนักเรียน) กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1

11

ใบงานที่ 2

ปริมาณที่ใช้
ในการอธิบายคลื่น
มีอะไรบ้าง

ดาวน์โหลดใบงานได้จาก www.dltv.ac.th

ใบงานที่ 2

ปริมาณที่ใช้อธิบายคลื่นมีอะไรบ้าง

คำชี้แจง

ส่วนที่ 1 ให้นักเรียนวางแผนการทำงานกลุ่ม

1. ระบุงานทั้งหมดในการทำกิจกรรม อาจเขียนบรรยายหรือผังความคิด (mind mapping)

2. บทบาทหน้าที่ตนเองได้รับผิดชอบคือ

.....
.....

3. เป้าหมายการทำงานตามบทบาทหน้าที่ตนเองได้รับผิดชอบคือ

.....
.....

ก่อนเริ่มทำกิจกรรม

- กิจกรรมนี้เกี่ยวกับเรื่องอะไร
- กิจกรรมนี้มีจุดประสงค์อะไร
- วิธีการดำเนินกิจกรรมโดยสรุปเป็นอย่างไร
- นักเรียนต้องสังเกตหรือรวบรวมข้อมูลอะไรบ้าง

ใบกิจกรรมที่ 2

ปริมาณที่ใช้ในการอธิบายคลื่นมีอะไรบ้าง

ใบกิจกรรมที่ 2

ปริมาณที่ใช้ในการอธิบายคลื่นมีอะไรบ้าง

จุดประสงค์

สร้างแบบจำลองและอธิบายปริมาณที่ใช้ในการบรรยายคลื่น

วัสดุและอุปกรณ์

1. สปริงแบบพลาสติกหรือแบบขดลวด	1 อัน
2. ไม้เมตร	1 อัน
3. นาฬิกาจับเวลา	1 อัน
4. ด้ายสีแดง	1 เส้น

ใบกิจกรรมที่ 2

ปริมาณที่ใช้ในการอธิบายคลื่นมีอะไรบ้าง

🕒 วิธีการดำเนินกิจกรรม

ตอนที่ 1 ปริมาณต่าง ๆ ที่ใช้บรรยายคลื่น

1. สืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับความหมายของปริมาณต่าง ๆ ที่ใช้บรรยายคลื่น ได้แก่ สันคลื่น ท้องคลื่น ความยาวคลื่น คาบ ความถี่ แอมพลิจูด และอัตราเร็วคลื่น จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ โดยอาจสืบค้นจากใบความรู้ที่ 2 ส่วนประกอบของคลื่น
2. อภิปรายร่วมกับเพื่อนในกลุ่มเกี่ยวกับปริมาณต่าง ๆ ที่สืบค้นได้ เพื่อให้ได้ข้อสรุปร่วมกัน บันทึกผลลงในใบงานที่ 2

ตอนที่ 2 การบรรยายคลื่นในสปริง

1. วางสปริงบนพื้นราบ ยืดสปริงให้ยาวออกประมาณ 2-3 เมตร ซึ่งเป็นแนวของสปริง กำหนดปลายด้านหนึ่งของสปริงให้เป็นด้าน ก และปลายอีกด้านหนึ่งเป็นด้าน ข ดังภาพ

ใบกิจกรรมที่ 2

ปริมาณที่ใช้ในการอธิบายคลื่นมีอะไรบ้าง

ตอนที่ 2 การบรรยายคลื่นในสปริง

1. วางสปริงบนพื้นราบ ยืดสปริงให้ยาวออกประมาณ 2-3 เมตร ซึ่งเป็นแนวของสปริง กำหนดปลายด้านหนึ่งของสปริงให้เป็นด้าน ก และปลายอีกด้านหนึ่งเป็นด้าน ข ดังภาพ

2. จับปลายด้าน ข ให้อยู่นิ่ง กระตุกปลายของสปริงด้าน ก ไปทางซ้ายและขวาในแนวตั้งฉากกับแนวของสปริงในเวลาเท่ากัน 2 แบบ คือ กระตุกเป็นช่วงกว้างอย่างต่อเนื่อง และกระตุกเป็นช่วงแคบอย่างต่อเนื่อง ดังภาพสังเกตลักษณะของคลื่นในสปริง บันทึกผลลงในใบงานที่ 2

ใบกิจกรรมที่ 2

ปริมาณที่ใช้ในการอธิบายคลื่นมีอะไรบ้าง

ตอนที่ 2 การบรรยายคลื่นในสปริง

1. วางสปริงบนพื้นราบ ยืดสปริงให้ยาวออกประมาณ 2-3 เมตร ซึ่งเป็นแนวของสปริง กำหนดปลายด้านหนึ่งของสปริงให้เป็นด้าน ก และปลายอีกด้านหนึ่งเป็นด้าน ข ดังภาพ

2. จับปลายด้าน ข ให้อยู่นิ่ง กระตุกปลายของสปริงด้าน ก ไปทางซ้ายและขวาในแนวตั้งฉากกับแนวของสปริงในเวลาเท่ากัน 2 แบบ คือ กระตุกเป็นช่วงกว้างอย่างต่อเนื่อง และกระตุกเป็นช่วงแคบอย่างต่อเนื่อง ดังภาพ สังเกตลักษณะของคลื่นในสปริง บันทึกผลลงในใบงานที่ 2

ใบกิจกรรมที่ 2

ปริมาณที่ใช้ในการอธิบายคลื่นมีอะไรบ้าง

ใบกิจกรรมที่ 2

ปริมาณที่ใช้ในการอธิบายคลื่นมีอะไรบ้าง

3. ทำซ้ำข้อ 2 แต่ให้กระตุกปลายของสปริงในช่วงกว้างเท่ากัน 2 แบบคือ กระตุกอย่างรวดเร็วต่อเนื่องและกระตุกอย่างช้า ๆ ต่อเนื่อง สังเกตลักษณะของคลื่นในสปริง บันทึกผลลงในใบงานที่ 2

ก่อนเริ่มทำกิจกรรม

- กิจกรรมนี้เกี่ยวกับเรื่องอะไร
- กิจกรรมนี้มีจุดประสงค์อะไร
- วิธีการดำเนินกิจกรรมโดยสรุปเป็นอย่างไร
- นักเรียนต้องสังเกตหรือรวบรวมข้อมูลอะไรบ้าง

ก่อนเริ่มทำกิจกรรม

กิจกรรมนี้เกี่ยวข้องกับเรื่องอะไร

ก่อนเริ่มทำกิจกรรม

กิจกรรมนี้เกี่ยวกับเรื่องอะไร

ปริมาณที่ใช้ในการบรรยายคลื่น

ก่อนเริ่มทำกิจกรรม

กิจกรรมนี้มีจุดประสงค์อะไร

ก่อนเริ่มทำกิจกรรม

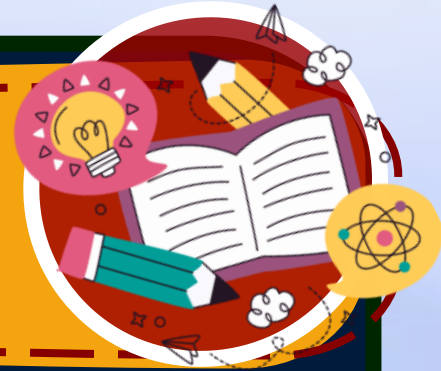

กิจกรรมนี้มีจุดประสงค์อะไร

สร้างแบบจำลองและอธิบายปริมาณ
ที่ใช้ในการบรรยายคลื่น

ก่อนเริ่มทำกิจกรรม

วิธีการดำเนินกิจกรรม
โดยสรุปเป็นอย่างไร

วิธีการดำเนินกิจกรรมโดยสรุป

ตอนที่ 1 ปริมาณต่าง ๆ ที่ใช้บรรยายคลื่น

สืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับ
ความหมายของปริมาณต่าง ๆ

อภิปรายร่วมกับเพื่อนในกลุ่ม
เกี่ยวกับปริมาณต่าง ๆ ที่สืบค้นได้

ก่อนเริ่มทำกิจกรรม

นักเรียนต้องสังเกต
หรือรวบรวมข้อมูลอะไรบ้าง

ก่อนเริ่มทำกิจกรรม

นักเรียนต้องสังเกตหรือรวบรวมข้อมูลอะไรบ้าง

ข้อมูลเกี่ยวกับความหมาย
ของปริมาณต่าง ๆ ที่ใช้บรรยายคลื่น

วางแผนการทำงาน

หน้าที่

ใบความรู้ที่ 2

ส่วนประกอบของคลื่น

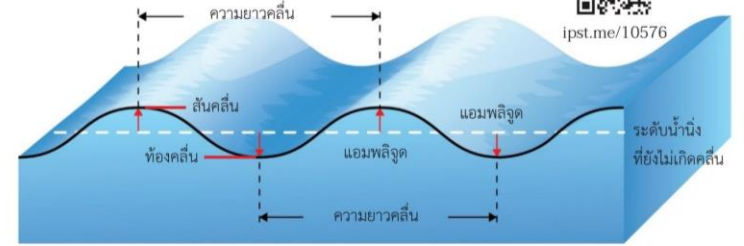
ใบความรู้ที่ 2

ส่วนประกอบของคลื่น

ปริมาณที่ใช้ในการอธิบายลักษณะของคลื่นหรือบรรยายคลื่น อาจเรียกว่าส่วนประกอบของคลื่นซึ่งประกอบด้วย **สันคลื่น** หรือจุดสูงสุดของคลื่น **ท้องคลื่น** หรือจุดต่ำสุดของคลื่นจากระดับปกติของตัวกลางในขณะที่ยังไม่เกิดคลื่น **ความยาวคลื่น** หรือระยะห่างของสันคลื่นหรือท้องคลื่นสองลูกที่อยู่ติดกัน มีหน่วยเป็นเมตรหรือเซนติเมตร **แอมพลิจูด** เป็นการกระจัดสูงสุดของตัวกลางคลื่นที่เคลื่อนที่ไปจากระดับปกติของตัวกลาง มีหน่วยเป็นเมตรหรือเซนติเมตร ดังภาพที่ 1

ipst.me/10576

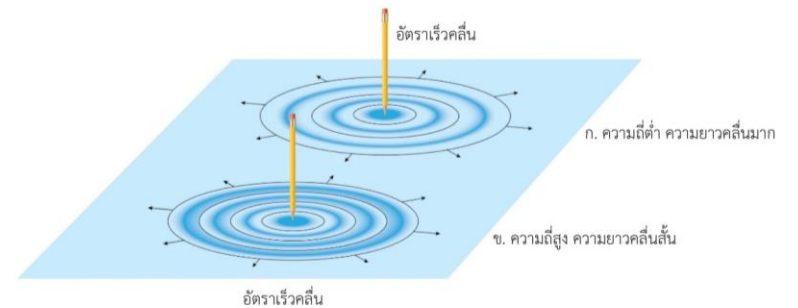

ภาพที่ 1 ส่วนประกอบของคลื่น

คาบเป็นเวลาที่ตัวกลางคลื่นใช้ในการเคลื่อนที่ 1 รอบ มีหน่วยเป็นวินาทีต่อรอบ **ความเร็วคลื่น** เป็นระยะทางต่อหน่วยเวลาที่คลื่นเคลื่อนที่ได้

คลื่นที่มีแอมพลิจูดสูงจะเป็นคลื่นที่มีพลังงานมากกว่าคลื่นที่มีแอมพลิจูดต่ำ เช่น คลื่นซึนามิที่มีแอมพลิจูดสูงจะมีศักยภาพในการทำลายสิ่งกีดขวางได้มากกว่า เป็นต้น และคลื่นที่มีความถี่สูงก็จะมีความถี่สูงมากกว่าด้วย

อัตราเร็วคลื่นในตัวกลางหนึ่ง ๆ มีค่าคงที่เสมอ ตัวอย่างเช่น การรบกวนผิวน้ำ ไม่ว่าจะใช้หินสอแฉะที่ผิวน้ำด้วยความถี่สูงหรือความถี่ต่ำ หรือแอมพลิจูดสูงหรือแอมพลิจูดต่ำ คลื่นที่เกิดขึ้นจะมีอัตราเร็วคลื่นเท่ากันเสมอ นั่นคือ คลื่นที่เกิดขึ้นไม่แข่งกันดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 การเคลื่อนที่ของคลื่นที่มีความยาวคลื่นหรือความถี่แตกต่างกัน

ใบความรู้ที่ 2

ส่วนประกอบของคลื่น

ใบความรู้ที่ 2

ส่วนประกอบของคลื่น

ปริมาณที่ใช้ในการอธิบายลักษณะของคลื่นหรือบรรยายคลื่น อาจเรียกว่าส่วนประกอบของคลื่นซึ่งประกอบด้วย **สันคลื่น** หรือจุดสูงสุดของคลื่น **ท้องคลื่น** หรือจุดต่ำสุดของคลื่นจากระดับปกติของตัวกลางในขณะที่ยังไม่เกิดคลื่น **ความยาวคลื่น** หรือระยะห่างของสันคลื่นหรือท้องคลื่นสองลูกที่อยู่ติดกัน มีหน่วยเป็นเมตรหรือเซนติเมตร **แอมพลิจูด** เป็นการกระจัดสูงสุดของตัวกลางคลื่นที่เคลื่อนที่ไปจากระดับปกติของตัวกลาง มีหน่วยเป็นเมตรหรือเซนติเมตร ดังภาพที่ 1

ipst.me/10576

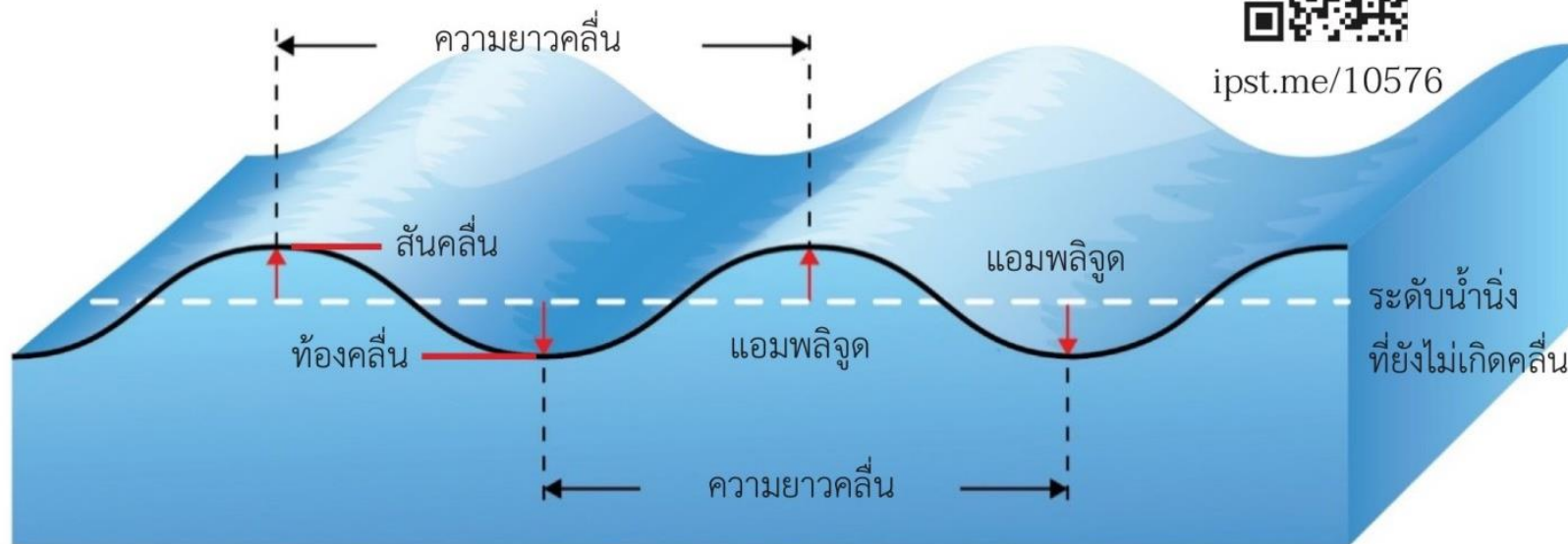
ใบความรู้ที่ 2

ส่วนประกอบของคลื่น

ตัวกลางคลื่นที่เคลื่อนที่ไปจากระดับปกติของตัวกลาง มีหน่วยเป็นเมตรหรือเซนติเมตร ดังภาพที่ 1

ipst.me/10576

ภาพที่ 1 ส่วนประกอบของคลื่น

ใบความรู้ที่ 2

ส่วนประกอบของคลื่น

คาบเป็นเวลาที่ตัวกลางคลื่นใช้ในการเคลื่อนที่ 1 รอบ มีหน่วยเป็นวินาทีต่อรอบ ความถี่เป็นจำนวนรอบที่ตัวกลางสั่นได้ต่อหน่วยเวลา และอัตราเร็วคลื่นเป็นระยะทางต่อหน่วยเวลาที่คลื่นเคลื่อนที่ได้

คลื่นที่มีแอมพลิจูดสูงจะเป็นคลื่นที่มีพลังงานมากกว่าคลื่นที่มีแอมพลิจูดต่ำ เช่น คลื่นซึนามิที่มีแอมพลิจูดสูงจะมีศักยภาพในการทำลายสิ่งกีดขวางได้มากกว่า เป็นต้น และคลื่นที่มีความถี่สูงกว่าก็จะมีพลังงานมากกว่าด้วย

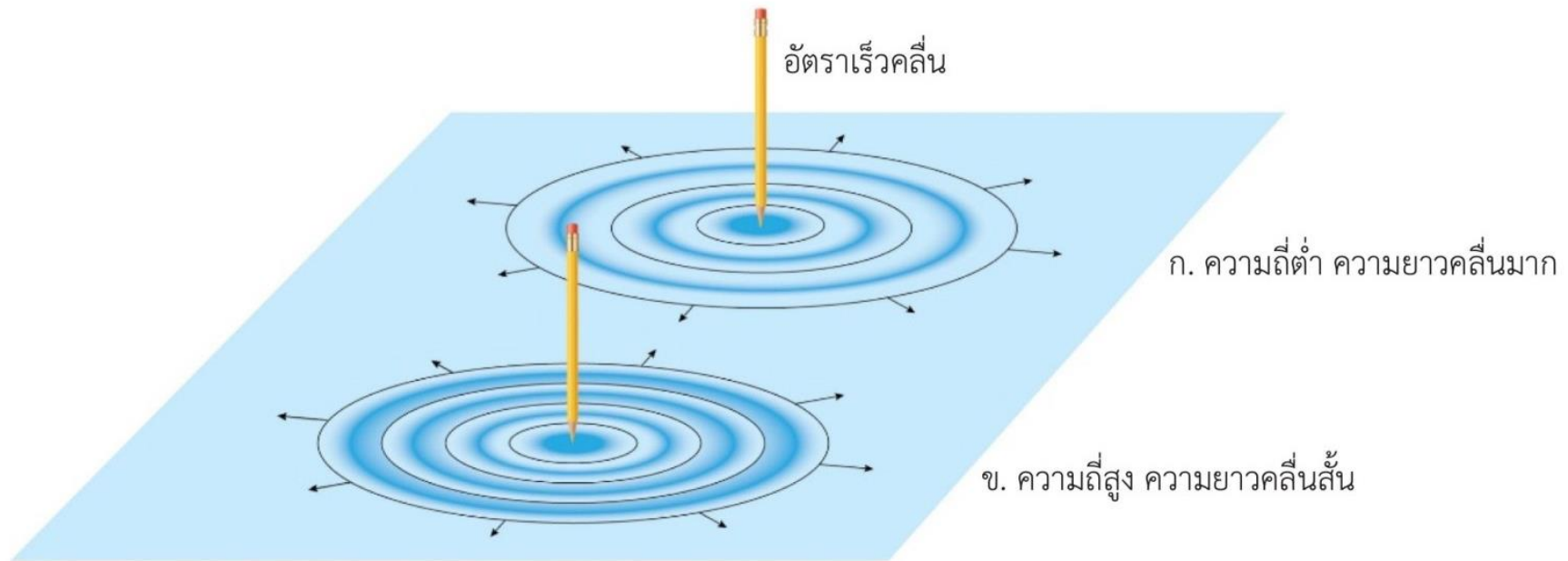
อัตราเร็วคลื่นในตัวกลางหนึ่ง ๆ มีค่าคงที่เสมอ ตัวอย่างเช่น การรบกวนผิวน้ำ ไม่ว่าจะใช้ดินสอแตะที่ผิวน้ำด้วยความถี่สูงหรือความถี่ต่ำ หรือแอมพลิจูดสูงหรือแอมพลิจูดต่ำ คลื่นที่เกิดขึ้นจะมีอัตราเร็วคลื่นเท่ากันเสมอ นั่นคือ คลื่นที่เกิดขึ้นไม่แข่งกันดังภาพที่ 2

ใบความรู้ที่ 2

ส่วนประกอบของคลื่น

ภาพที่ 2 การเคลื่อนที่ของคลื่นที่มีความยาวคลื่นหรือความถี่แตกต่างกัน

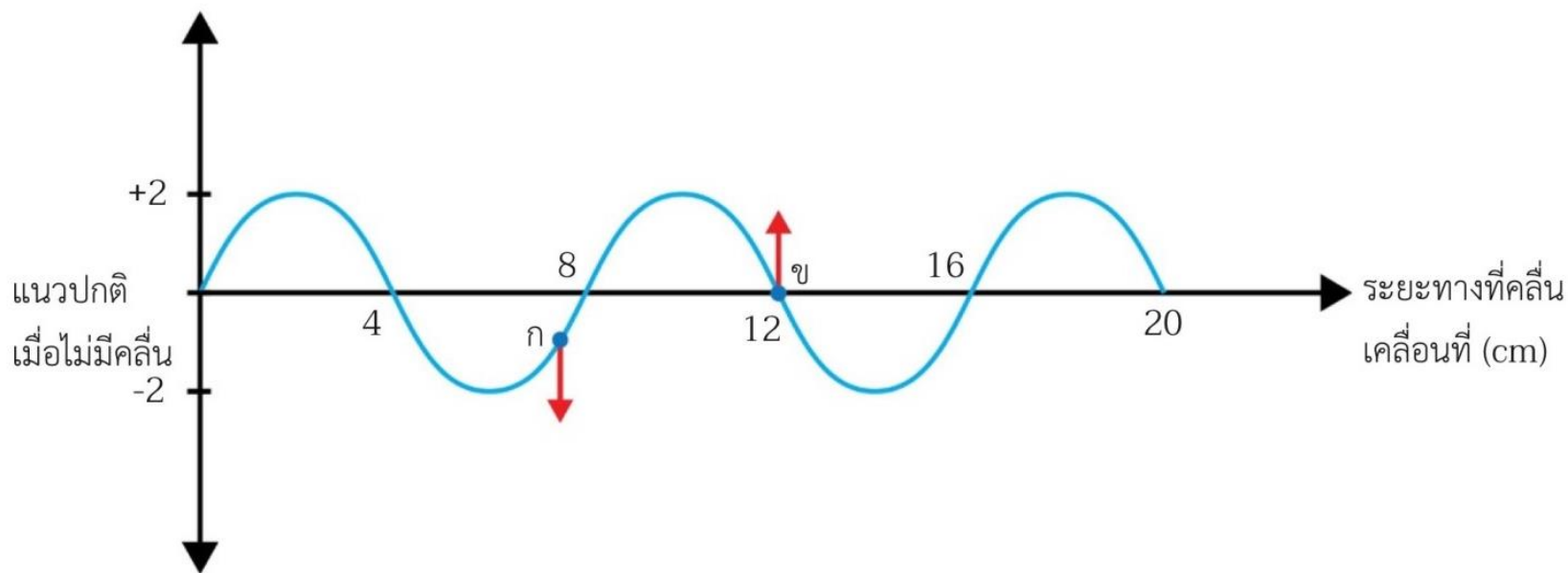

ใบความรู้ที่ 2

ส่วนประกอบของคลื่น

ตัวอย่างการบรรยายคลื่น คลื่นขบวนหนึ่งกำลังเคลื่อนที่ไปทางขวา เมื่อเคลื่อนที่ไปเป็นเวลา 5 วินาที มีลักษณะ ดังภาพที่ 3

การกระจัดของอนุภาคตัวกลาง (cm)

ภาพที่ 3 รูปของคลื่นขบวนหนึ่งที่กำลังเคลื่อนที่ไปทางขวา

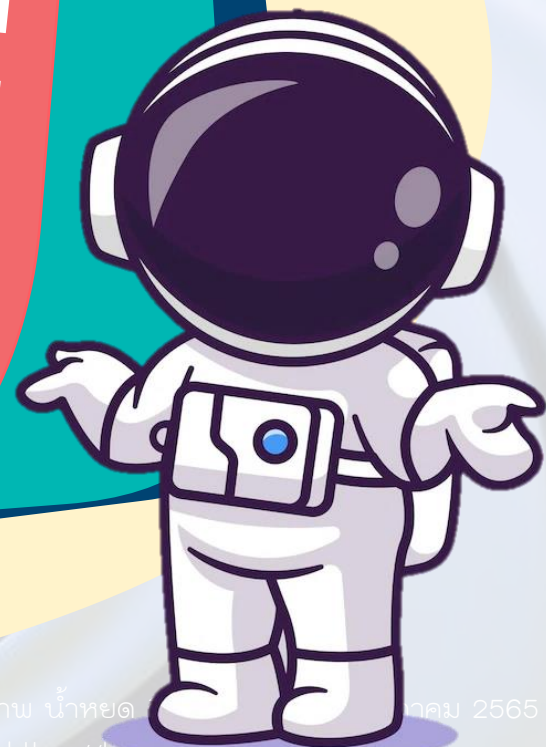
ใบความรู้ที่ 2

ส่วนประกอบของคลื่น

จากข้อมูลในภาพที่ 3 สามารถบรรยายคลื่นได้ดังนี้

- มีแอมพลิจูดเท่ากับ 2 เซนติเมตร
- มีความยาวคลื่นเท่ากับ 8 เซนติเมตร อาจจะเรียกว่า 1 ช่วงคลื่น
- เมื่อพิจารณาการเคลื่อนที่ของคลื่นนี้ พบว่าในเวลา 5 วินาที ระยะทางที่คลื่นเคลื่อนที่ 20 เซนติเมตร แสดงว่า มีอัตราเร็วคลื่นเท่ากับระยะทางที่คลื่นเคลื่อนที่ได้หารด้วยเวลา หรือ $\frac{20}{5} = 4$ เซนติเมตรต่อวินาที
- เมื่อพิจารณาตัวกลางสั่นครบ 2.5 รอบ ใช้เวลา 5 วินาที ดังนั้น ในการสั่นครบ 1 รอบ จะใช้เวลา 2 วินาที แสดงว่าคาบของคลื่นนี้เท่ากับ 2 วินาที
- มีความถี่เท่ากับ $\frac{1}{2}$ หรือ 0.5 รอบต่อวินาที หรือ 0.5 เฮิรตซ์
- เมื่อพิจารณาจุด ก และจุด ข (เปรียบเทียบด้ายสีแดงที่ผูกติดกับสปริงในกิจกรรมที่ 2) อนุภาคของตัวกลางที่จุด ก กำลังเคลื่อนที่ลง ส่วนอนุภาคของตัวกลางที่จุด ข กำลังเคลื่อนที่ขึ้น

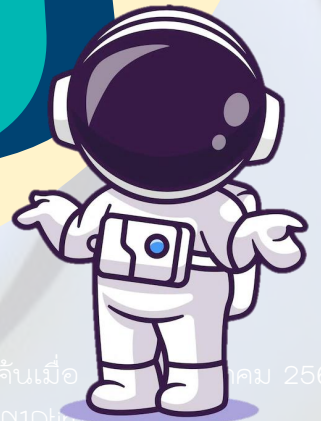
คำถามท้ายกิจกรรม

คำถามท้ายกิจกรรม

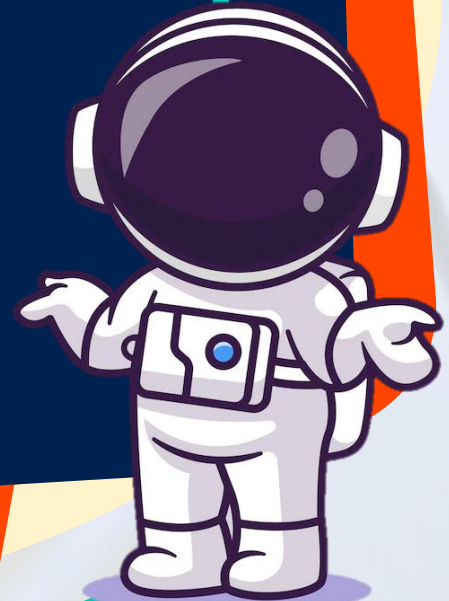
1. ส่วนประกอบของคลื่นอะไรบ้าง
ที่ใช้บรรยายคลื่น

คำตอบ

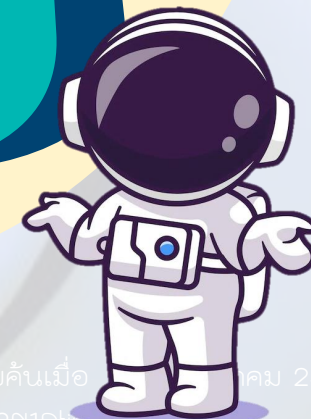
สั้นคลื่น ท้องคลื่น ความยาวคลื่น
แอมพลิจูด คาบ ความถี่
และอัตราเร็วคลื่น

คำถามท้ายกิจกรรม

2. แต่ละองค์ประกอบของคลื่น
บอกข้อมูลอะไร

สั่นคลืน

ส่วนยอดของคลื่น

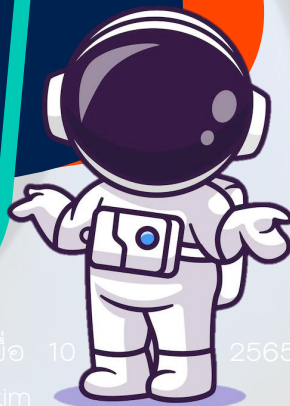
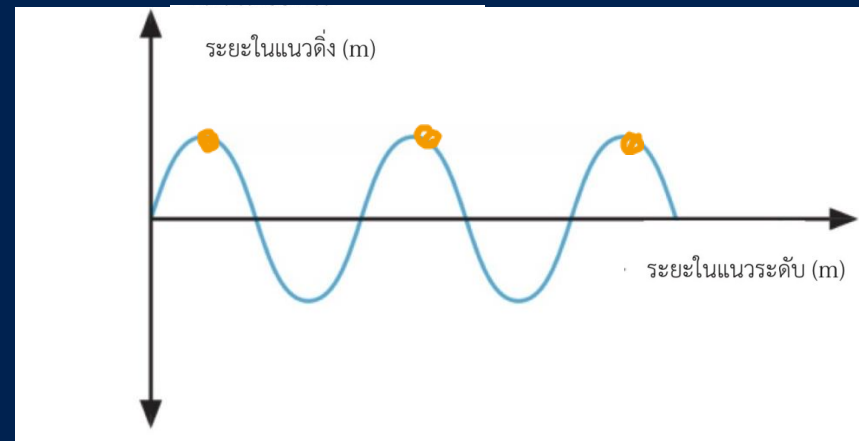
หรือจุดที่อนุภาคของคลื่น

เคลื่อนที่ไปสูงสุดจากตำแหน่งเดิม

ตอนที่ยังไม่เกิดคลื่น

Q คำตอบ

A

ท้องคลื่น

ส่วนยอดของคลื่น

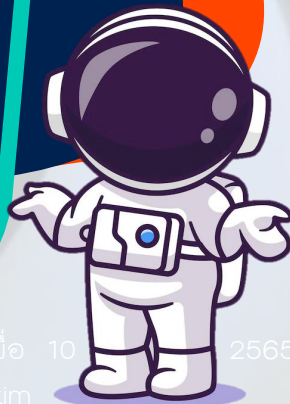
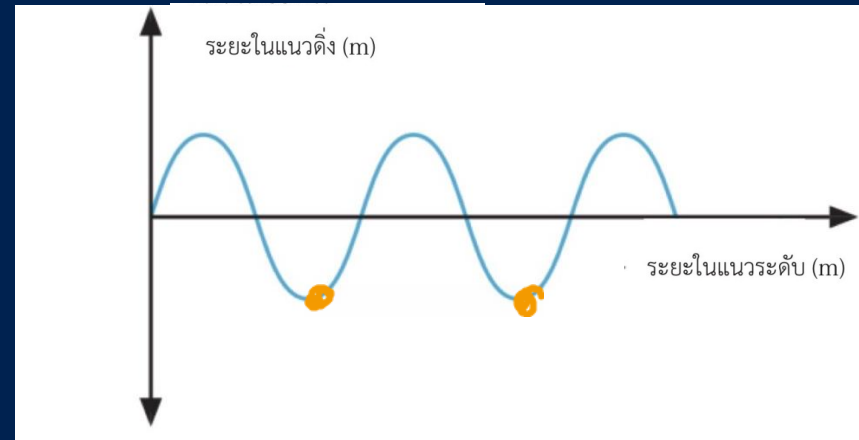
หรือจุดที่อนุภาคของคลื่น

เคลื่อนที่ไปต่ำจากตำแหน่งเดิม

ตอนที่ยังไม่เกิดคลื่น

คำตอบ

คำตอบ

ความยาวคลื่น

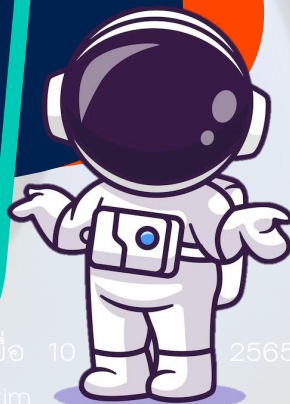
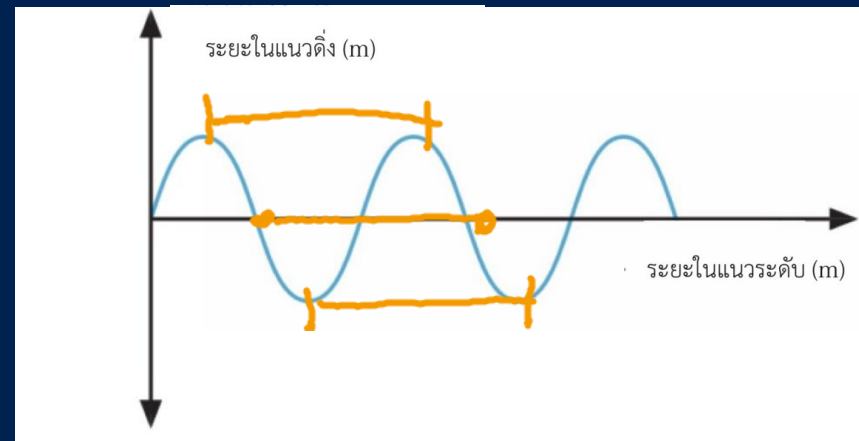
ระยะห่างระหว่างสันคลื่น

หรือท้องคลื่นที่อยู่ติดกัน 2 ลูก

หรือ ระยะทางที่คลื่นเดินทางไปได้

เมื่อตัวกลางสั่นครบ 1 รอบ

ซึ่งถูกเรียกว่า 1 ช่วงคลื่น

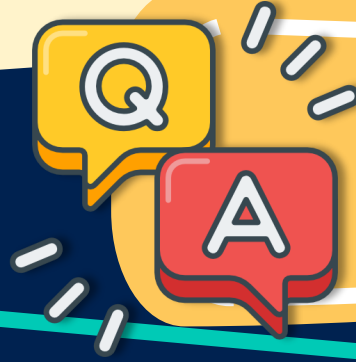

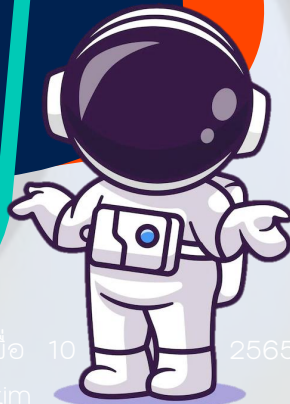

คาบ

เวลาที่ตัวกลางคลื่น
ใช้ในการสั่นครบ 1 รอบ
หรือเวลาที่คลื่น
เดินทางได้ 1 ช่วงคลื่น

คำตอบ

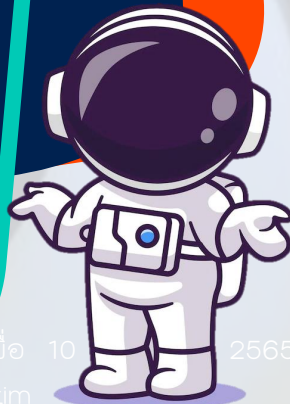

ความถี่

จำนวนรอบที่ตัวกลางคลื่น
เคลื่อนที่ได้ต่อหน่วยเวลา
ซึ่งความถี่เป็นส่วนกลับของคาบ
คลื่นที่มีความถี่สูงจะมีพลังงานสูง

คำตอบ

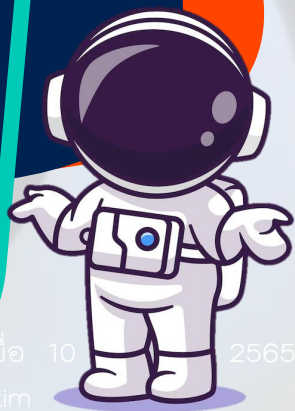
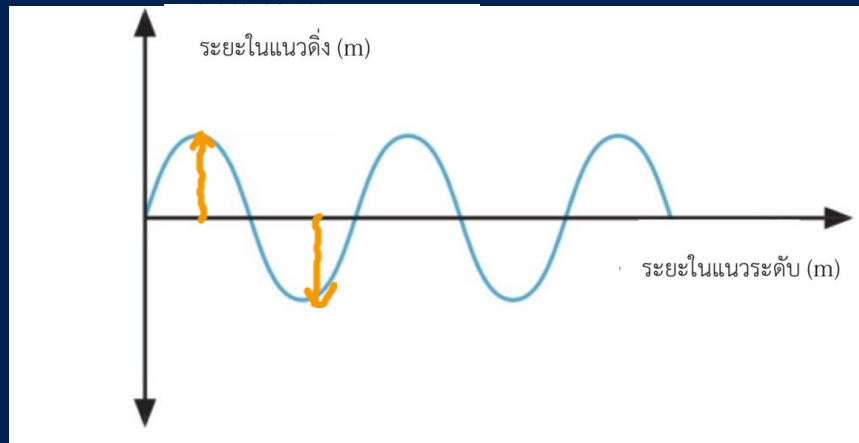

คำตอบ

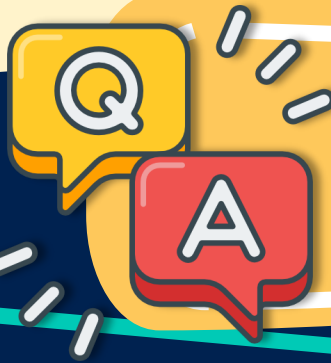
แอมพลิจูด

ระยะจากตำแหน่งที่ตัวกลาง
อยู่ในขณะที่ยังไม่เกิดคลื่น
ไปถึงระยะไกลสุดที่ตัวกลาง
เคลื่อนที่ไปคลื่นที่มีแอมพลิจูดสูง
จะมีพลังงานสูง

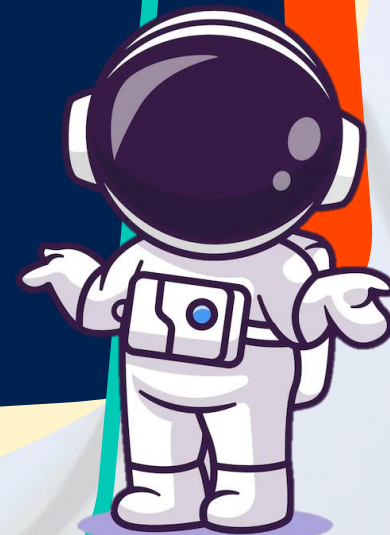

อัตราเร็วคลื่น

คำตอบ

ระยะทางที่คลื่นเคลื่อนที่ได้ต่อหน่วยเวลา ถ้าพิจารณา
การเคลื่อนที่ใน 1 ช่วงคลื่น ระยะทางจะเท่ากับความยาวคลื่น
ส่วนเวลาจะเท่ากับคาบ ดังนั้น อัตราเร็วคลื่นหาได้จาก
ความยาวคลื่นหารด้วยคาบ หรือ ความยาวคลื่นคูณกับความถี่

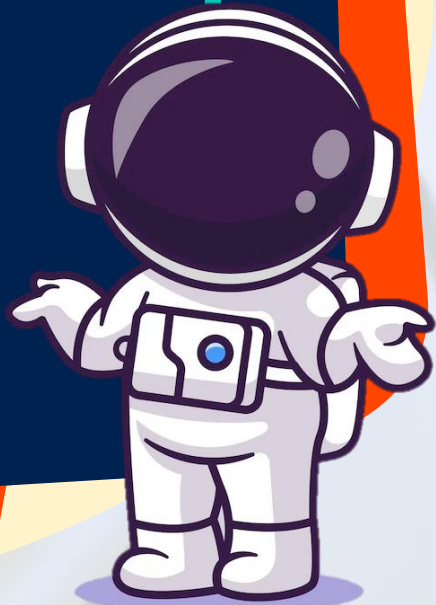
อัตราเร็วคลื่น

คำตอบ

$$\text{อัตราเร็วคลื่น} = \frac{\text{ความยาวคลื่น}}{\text{คาบ}}$$

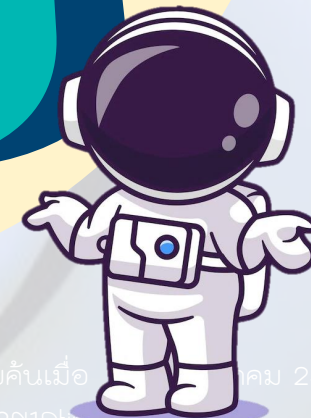
$$= \text{ความยาวคลื่น} \times \text{ความถี่}$$

คำถามท้ายกิจกรรม

3. ถ้าพิจารณาจากความหมาย
และหน่วยของคาบและความถี่ของคลื่น
สองปริมาณนี้ควรจะมีความสัมพันธ์กันอย่างไร

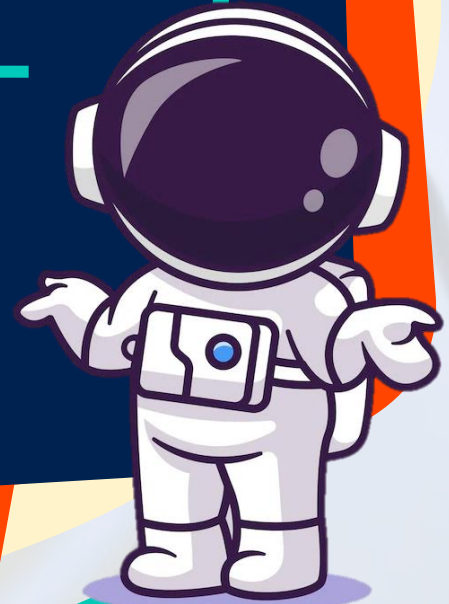

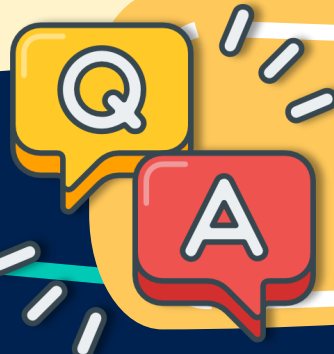

คำตอบ

คาบเป็นเวลาที่อยู่กลางสั้นครบ 1 รอบ
มีหน่วยเป็นวินาทีต่อรอบ

ความถี่เป็นจำนวนรอบต่อหน่วยเวลาที่ตัวกลางสั้นได้
มีหน่วยเป็นรอบต่อวินาที

คำตอบ

คาบเป็นเวลาที่อยู่กึ่งกลางสั้นครบ 1 รอบ
มีหน่วยเป็นวินาทีต่อรอบ

ความถี่เป็นจำนวนรอบต่อหน่วยเวลาที่ตัวกลางสั้นได้
มีหน่วยเป็นรอบต่อวินาที

จะพบว่า คาบและความถี่เป็นส่วนกลับของกันและกัน

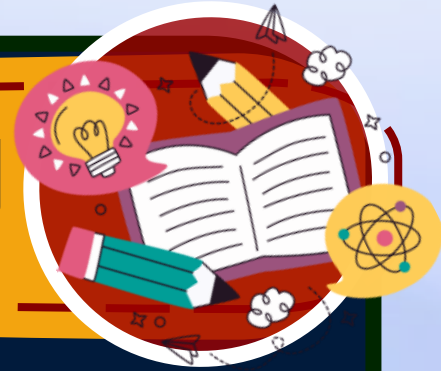

ก่อนเริ่มทำกิจกรรม

วิธีการดำเนินกิจกรรม
โดยสรุปเป็นอย่างไร

วิธีการดำเนินงานกิจกรรมโดยสรุป

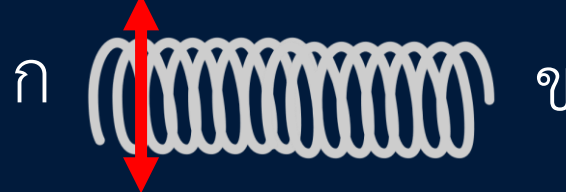
ตอนที่ 2 การบรรยายคลื่นในสปริง

กระตุกปลายสปริงไป

ยืดให้ยาว 2-3 เมตร

ทางซ้ายและขวา

กระตุกเป็นช่วงกว้างอย่างต่อเนื่อง
กระตุกเป็นช่วงแคบอย่างต่อเนื่อง

บันทึกผล

วิธีการดำเนินงานกิจกรรมโดยสรุป

ตอนที่ 2 การบรรยายคลื่นในสปริง

กระตุกปลายสปริงไป

ทางซ้ายและขวา

ก ข
ยืดให้ยาว 2-3 เมตร

ก ข

บันทึกผล

กระตุกอย่างรวดเร็ว/อย่างช้า ๆ

กระตุกปลายของสปริงในช่วงกว้างเท่ากัน

ก่อนเริ่มทำกิจกรรม

นักเรียนต้องสังเกต
หรือรวบรวมข้อมูลอะไรบ้าง

ก่อนเริ่มทำกิจกรรม

นักเรียนต้องสังเกตหรือรวบรวมข้อมูลอะไรบ้าง

ลักษณะของคลื่นในสปริง

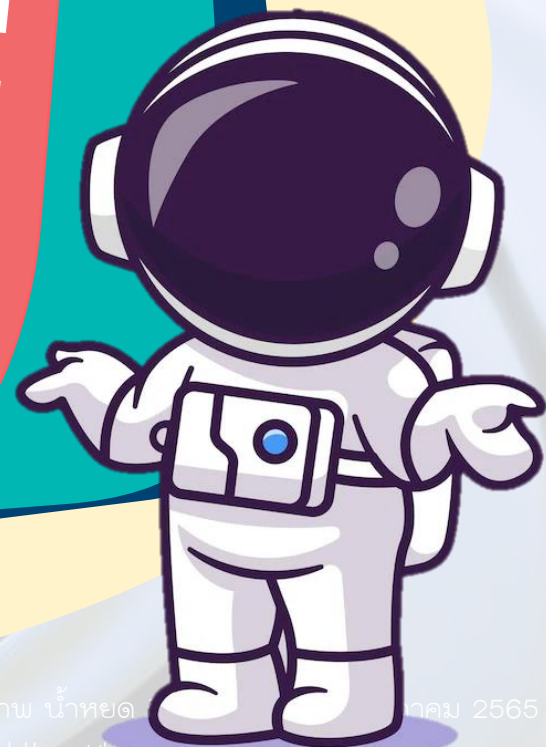

นำเสนอ

สิ่งที่ได้
จากการทำกิจกรรม

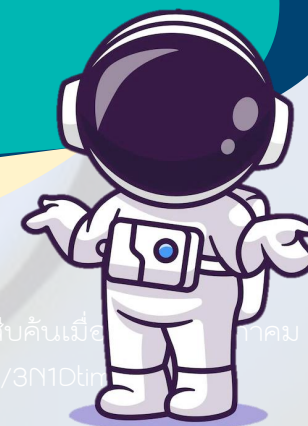
คำถามท้ายกิจกรรม

คำถามท้ายกิจกรรม

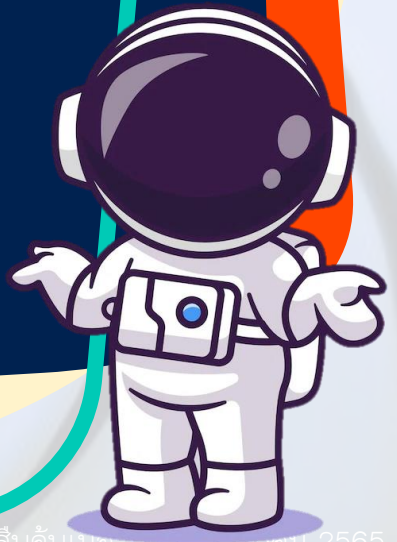
1. การกระตุกปลายสปริงไปทางซ้ายและขวา
ในแนวตั้งฉากกับแนวของสปริงเป็นช่วงกว้าง ช่วงแคบ
หรือการกระตุกปลายของสปริงอย่างรวดเร็วและอย่างช้า ๆ
ใช้พลังงานแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

Q คำตอบ

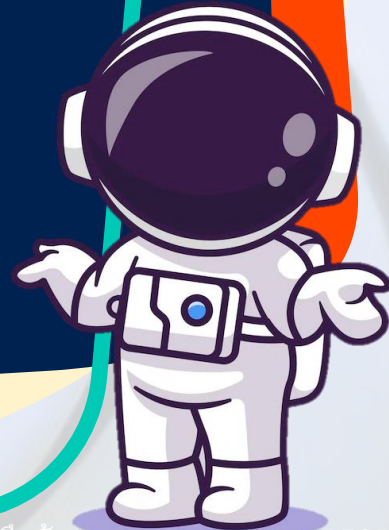
ใช้พลังงานแตกต่างกัน คือ การกระตุกปลายของสปริง
ไปทางซ้ายและขวาในแนวตั้งฉากกับแนวของสปริงเป็น
ช่วงกว้างจะใช้พลังงานมากกว่าการกระตุกปลาย
ของสปริงเป็นช่วงแคบ ๆ

คำตอบ

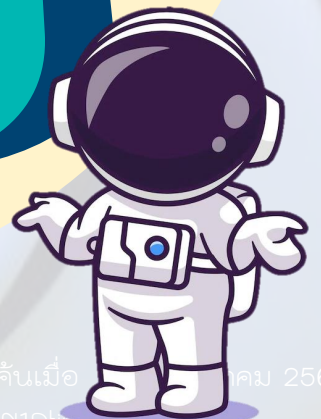
และการกระตุกปลายของสปริง
อย่างรวดเร็วจะใช้พลังงานมากกว่า
การกระตุกปลายสปริงอย่างช้า ๆ

คำถามท้ายกิจกรรม

?

2. เคลื่อนที่มีพลังงานมากกับเคลื่อนที่มีพลังงานน้อย
จะมีปริมาณใดแตกต่างกัน
และแตกต่างกันอย่างไร

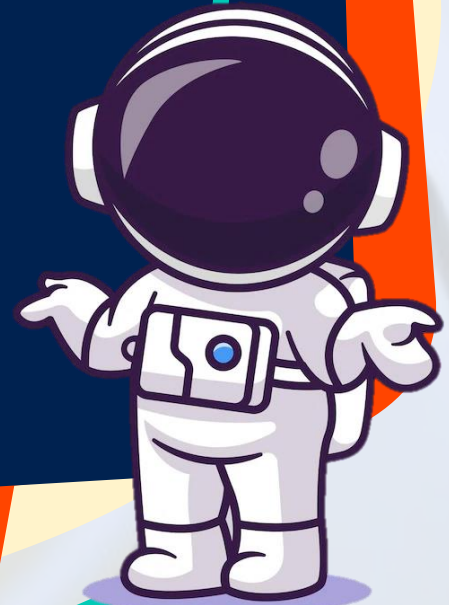
คำตอบ

คลื่นที่มีพลังงานมากกับคลื่นที่มีพลังงานน้อย

จะมีแอมพลิจูดหรือความถี่แตกต่างกัน

โดยคลื่นที่มีพลังงานมาก

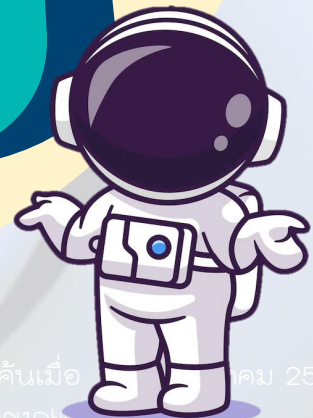
จะมีแอมพลิจูดสูงหรือความถี่สูง

คำถามท้ายกิจกรรม

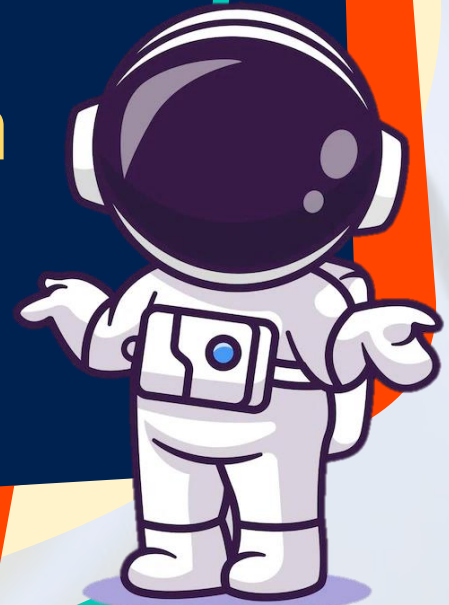
3. จากกิจกรรมทั้ง 2 ตอน
จะสรุปได้ว่าอย่างไร

คำตอบ

ปริมาณที่ใช้ในการศึกษาเกี่ยวกับคลื่นประกอบด้วย
สั้นคลื่น ท้องคลื่น ความยาวคลื่น คาบ ความถี่
แอมพลิจูด และอัตราเร็วคลื่น โดยคลื่นที่มีพลังงานมาก
จะมีแอมพลิจูดสูงหรือความถี่สูง

สะท้อน

การทำงานกลุ่ม

สะท้อน

การทำงานกลุ่ม

1. ความสำเร็จในการทำงาน จุดเด่น จุดด้อยหรือปัญหา
ในการทำงาน หรือจุดที่ต้องการพัฒนาการทำงาน

2. ระบุข้อเสนอแนะของการทำงานในบทบาทหน้าที่
ที่ได้รับผิดชอบของตนเอง

สรุปบทเรียนในวันนี้

ปริมาณที่ใช้ในการศึกษาเกี่ยวกับคลื่น
ประกอบด้วย สันคลื่น ท้องคลื่น ความยาวคลื่น
คาบ ความถี่ แอมพลิจูด และอัตราเร็วคลื่น

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง คลื่นกล

และคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า (3)

สิ่งที่ต้องเตรียม

1. ใบกิจกรรมที่ 3 คลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าเป็นอย่างไร
2. ใบงานที่ 3 คลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าเป็นอย่างไร
3. ใบงานที่ 4 แบบฝึกหัดเรื่อง คลื่น
4. ใบความรู้ที่ 3 คลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า

สามารถดาวน์โหลดได้จาก www.dltv.ac.th

ภาพนักเรียนนำเสนอผล
การทำกิจกรรม

ใบกิจกรรม

ผลที่ได้

จากการทำกิจกรรม